

Potraviny a zdravý životní styl

Výroční konference Platformy pro reformulace
Praha, 16. září 2020

Mgr. Ing. Ivana Pražanová

Obsah prezentace

1 Kdo je NUTRIČNÍ TERAPEUT

2 Práce v ambulanci a kazuistika

3 Faktory vlivu na úspěch terapie

4 Metodické doporučení MZ

5 NT a potravináři

1

NUTRIČNÍ TERAPEUT

Regulované povolání
Nelékařský **zdravotnický** pracovník
Odborná způsobilost k výkonu povolání

VŠ (Bc. Mgr.), VOŠ (DiS.)

Pracují s nemocnými i zdravými
v preventivní péči

Zdravotnické zařízení, Sociální zařízení,
Lázně, Školní stravování, Akademické
institute, **Soukromé ambulance**

Ambulantní péče proplácena
zdravotními pojišťovnami
6 kódů k vykazování péče NT

VÝŽIVOVÝ PORADCE

Živnost volná
Bezúhonnost, svéprávnost

Může a nemusí být absolventem
kurzu s akreditací MŠMT

Pracují se zdravými osobami

Soukromé poradny

Služba plně hrazena klientem

Akční plán č. 2: Správná výživa a stravovací návyky populace na období 2015–2020

a) Správná výživa a stravovací návyky

Kapitola 3 b, bod 5:

Vytvoření sítě ambulancí nutričních terapeutů a specialistů, kteří by jako odborní pracovníci ve zdravotnictví poskytovali odborné služby poradenství ve výživě z indikace lékaře nejen v oblasti sekundární, ale i primární léčebné péče, jejíž součástí je edukace ve výživě.

1

Podmínky poskytování služeb

NUTRIČNÍ TERAPEUT

Oprávnění k poskytování zdravotních služeb

O udělení rozhoduje krajský úřad, v jehož správním obvodu je zdravotnické zařízení, v němž budou zdravotní služby poskytovány.

Zdravotnické zařízení (ZZ)

Zdravotnické služby lze poskytovat výhradně v ZZ

Možnost platby ze zdrav. pojištění

Nepodporováno ZP

VÝŽIVOVÝ PORADCE

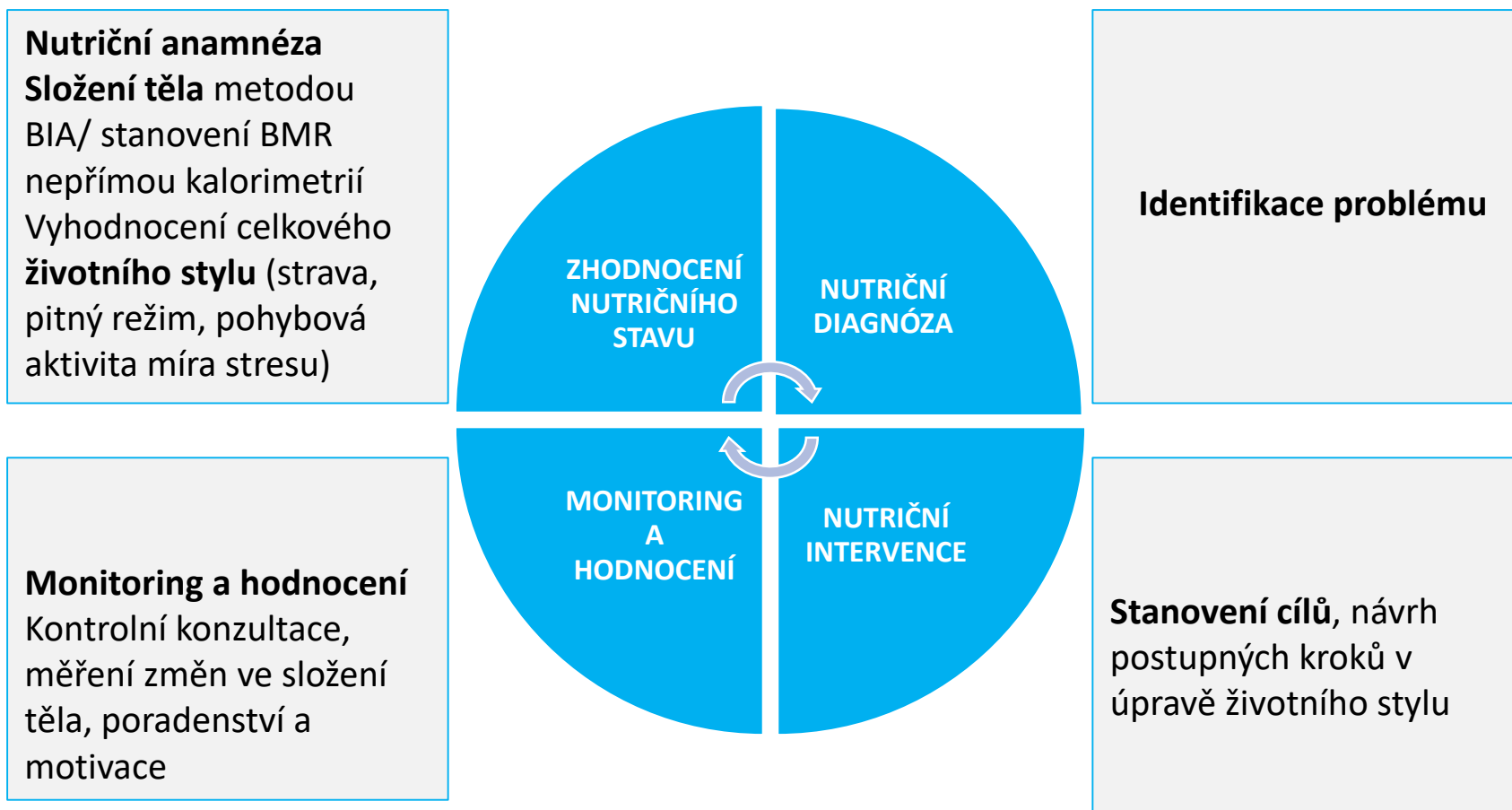
Živnostenské oprávnění

Kdekoli (doma, v kavárně, ...)

Plně hrazeno klientem

Práce v ambulanci

Proces nutriční péče: Poskytování péče lege artis v souladu s EBM

Práce v ambulanci

Kazuistika

Muž, 43 let, tesař, svobodný, žije v malé vesničce na jihu Čech ve společné domácnosti s matkou

Diagnóza: sarkoidóza, dlouhodobá kortikoterapie, metabolický syndrom (DM II na inzulinu, hypertenze, hyperlipidemie, dna)

Dostavil se do nutriční poradny v den propuštění z hospitalizace s velkou **motivací** zhubnout

Zhodnocení nutričního stavu:

výška 178 cm, hmotnost 134,55 kg (BMI 45,8), svaly na 124 % průměru pro daný věk, výšku a pohlaví

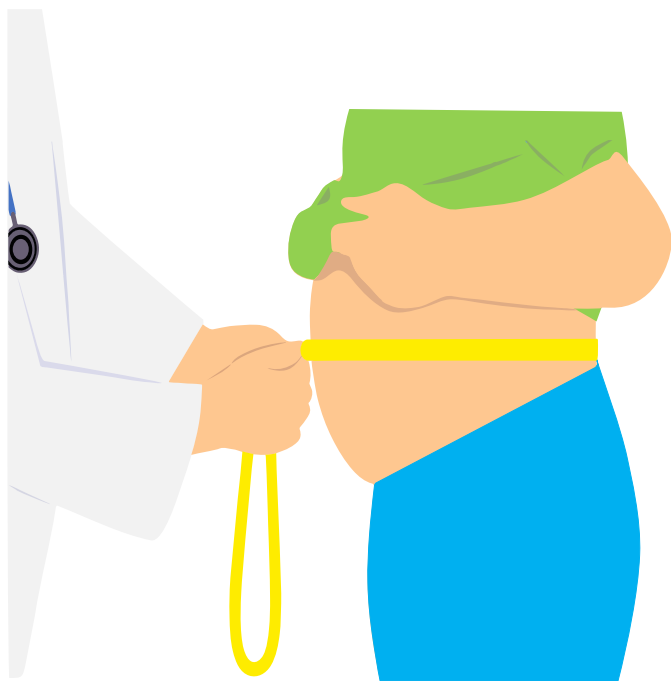
tuk: 41,9 % hm., rovnoměrně rozložený, obvod pasu 136 cm

Jídelníček: Typická česká strava, nedostatek zeleniny, soustředěna do podvečerních a večerních hodin

Nutriční diagnóza: Obezita III. stupně

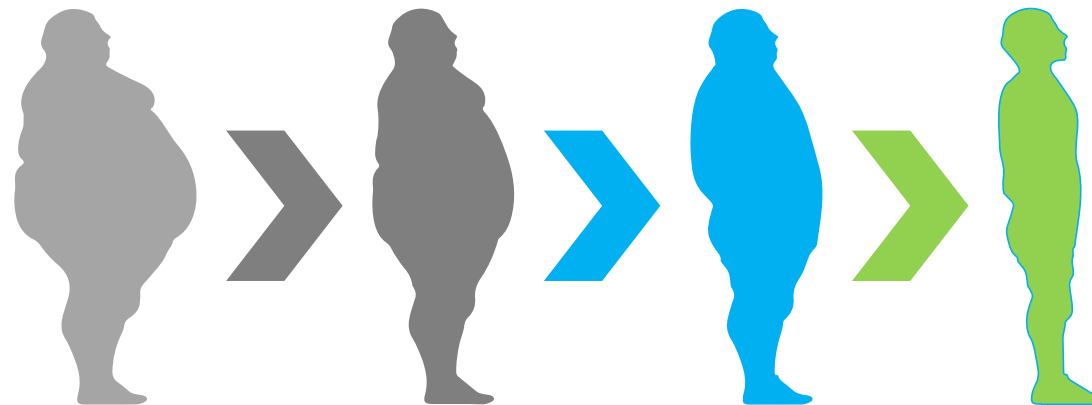
Otec, matka i sestra obézní, 2 bratři štíhlejší, v mládí normální hmotnost, na vojně přírůstek 40 kg, max. hmotnost 150 kg

Nutriční intervence: Vysvětleny zásady zdravého životního stylu, předán „zdravý talíř“, doporučena pravidelnost ve stravě, snížení velikosti porce a zásada nehladovět. Vysvětleno, jak si vést jídelníček.

Práce v ambulanci

Kazuistika

Monitoring: Pacient zapisoval jídelníček, glykémie, dávky inzulínu.

Eliminoval zcela konzumaci cukrů, drobné záměny potravin v souladu s výživovými doporučeními, zmenšil porce, ale tak, aby nehladověl.

Zhodnocení: Po 16 měsících: **84 kg, BMI 25,4, - 50 kg**, z toho **47,3 kg tuků**, svaly zůstaly na 108 % průměru pro daný věk, výšku a pohlaví.

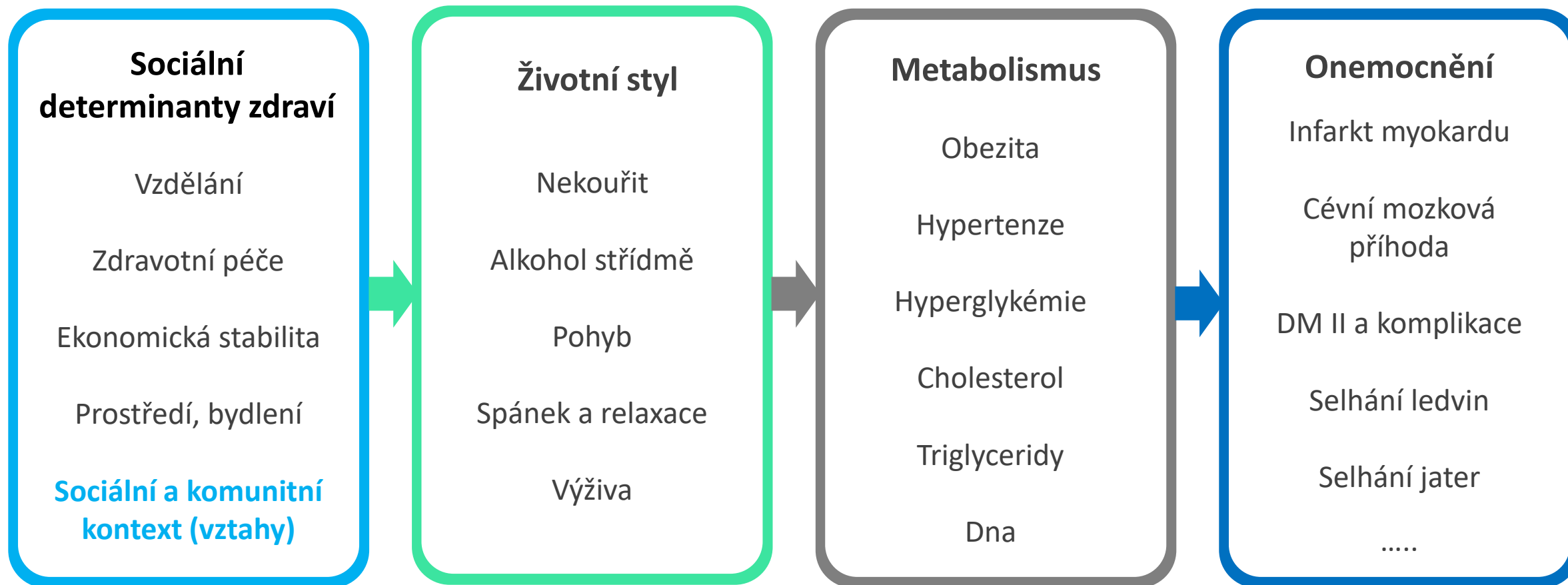
Zlepšila se kompenzace diabetu, nemusí si píchat inzulín, neužívá léky na hypertenzi, nemá zvýšený cholesterol, triglyceridy ani kyselinu močovou.

Zařadil se do pracovního procesu, vykonává fyzicky méně náročnou práci.

Chutě se změnily, po tučném nauzea, významně zvýšený příjem zeleniny a ovoce.

Z hlediska NT standardní postup, ale u pacienta obrovská **MOTIVACE!**

Faktory vlivu na úspěch terapie

Metodické doporučení MZ

Sociální determinanta **ZDRAVOTNÍ PÉČE** a faktor životního stylu **VÝŽIVA**

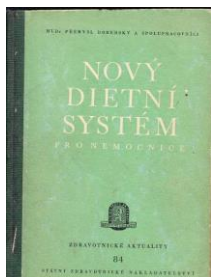
Metodické doporučení pro zajištění stravy a nutriční péče

Iniciováno ministrem zdravotnictví Vojtěchem

Pracovní skupina zástupců PŘO

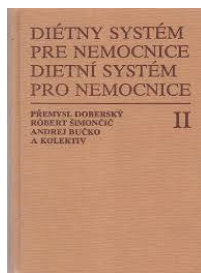
Odborně recenzováno,

Věstník MZ, září 2020

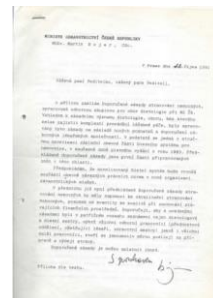
1. vydání
Doberského
Dietního
systému pro
nemocnice

1955

Poslední vydání
Doberského
Dietního
systému pro
nemocnice

1983

Poslední
aktualizace
Dietního systému
pro nemocnice
MZ (Prof. Bojar)

1991

Metodické
doporučení
Pro zajištění stravy
a nutriční péče

2020

Metodické doporučení MZ

Zjednodušení diet – základní a speciální

Zavedení diety **3 FIT** a **3 MAL**

Edukativní role diety 3 FIT (v souladu s výživovými doporučeními)

Zvýšení počtu NT v ZZ, klinický NT v každém ZZ, nutricionista v každém ZZ

V nutričním riziku bez dietního omezení Dieta základní v riziku malnutrice (MAL)	Bez nutričního rizika bez dietního omezení Dieta základní ve zdraví (FIT)
V nutričním riziku s dietním omezením Speciální diety individualizované s fortifikací a nižší mírou restriktce	Bez nutričního rizika s dietním omezením Speciální diety

NT a potravináři

BeetFiT

NUTRIDATABAZE.CZ
databáze složení potravin
České republiky

Spolehlivá a bohatá databáze potravin a jídel s označením
zdroje dat

www.nutridatabaze.cz

Centrum pro databázi složení potravin při **Ústavu
zemědělské ekonomiky a informací**

934 položek (750 v r. 2019)

NT a potravináři

NUTRIDATABAZE.CZ
databáze složení potravin
České republiky

Aktualizovaný přehled potravinových reformulací

Implementace Metodického doporučení

Spolupráce s potravinářskými technologiemi na **vývoji nových receptur** vhodných pro nemocnice

- Realizovatelné ve velkém měřítku
- Splňující hygienické normy
- Umožňující dietní úpravy
- Bezpečné kulinářské technologie (pražení mouky na sucho v šetřící dietě?)